

РЕШЕНИЕ

№ 2039

гр. София, 26.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Б СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Станимира Иванова

Членове: Райна Мартинова
Божидар Ив. Стаевски

при участието на секретаря Йорданка В. Петрова
като разгледа докладваното от Станимира Иванова Въззивно гражданско дело № 20211100506685 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 2009021/12.01.2021г. по гр.д. № 79186 по описа за 2018г. на Софийски районен съд, 40-ти състав **Р.Б.**, представлявана от М. на ф. е осъдена да заплати на „И.И.”ЕООД, ЕИК **** със седалище и адрес на управление: гр. Симитли, ул. „**** на основание на **чл. 49 вр. с чл. 45 и чл. 86 от ЗЗД** сумата от **10 285,53лв.**, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 14.12.2018г., представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди от удържани в периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г. такси **по обявена** противоконституционна разпоредба на **чл. 35а от ЗЕВИ** за произведена електрическа енергия от фотоволтаична централа, находяща се в УПИ IX- 1437, кв. 17 по плана на гр.Симитли, обл. Благоевград; сумата от **3129,41лв.**, представляваща обезщетение за забава на плащането на главницата за периода от 15.12.2015г. до 13.12.2018г.; на основание на **чл. 78, ал.1 от ГПК** сумата от **1466, 60лв.**, представляващи съдебни разноси.

Срещу така постановено решение е депозирана въззивна жалба вх.№ 25034714/25.02.2021г. по регистъра на СРС, изпратена по пощата на 22.02.2021г. от ответника по исковите **Р.Б.**, представлявана от М. на ф. в частта, в която исковите **са уважени**. Изложил е съображения, че решението е недопустимо, неправилно, постановено при нарушение на съдопроизводствени правила и на материалния закон, необосновано. Посочил е, че държавата не отговаря за вреди от законодателна дейност на Народното

събрание. Съществувал специален ред за връщане на недължимо платени публични задължения, който изключвал общият исков ред. Отношенията във връзка със законодателната власт и погасяването на публично правни задължения били отношения на власт и подчинение, исковите не били подведомствени на гражданските съдилища. Гражданските съдилища не били компетентни да преценяват законосъобразността на дейността на народните представители във връзка с приемането на норми и тяхната конституционност. Не бил пасивно легитимиран да отговаря по така предявените искове. Държавата и Народното събрание били различни правни субекти, оплакванията били от дейността на НС, поради което и той следвало да отговаря по иска. Министърът на ф. като представител на Държавата не била възложила на НС работа. Държавата отговаряла чрез своите органи да вреди от дейността им, но и самостоятелно и наравно с тях. Дори да се приемело, че има възлагане, то в случая съобразно Постановление № 17/1963г. на Пленума на ВС отговорността може да се разпростре само до действия на лицата, които се намират под пряк контрол на юридическото лице, чиято отговорност се търси, а ако работа е възложена на друго юридическо лице, което под свой контрол я е възложило на свои изпълнители, то тогава първото юридическо лице не отговаряло. Такъв бил процесния случай Решение № 3/28.04.2020г. на Конституционния съд по съединени конституционни дела № 5/2019г. и № 12/2019г. приемало че задължението на органа по чл. 22, ал. 4 от ЗСК се свързва с чл. 7 от Конституцията, предвиждащ отговорност на държавата за вреди от незаконни действия или актове на нейни органи и длъжностни лица, което неминуемо обхваща отговорността на органа, издал противоконституционния акт. Посочило е, че нормата на чл. 7 от КРБ не предвижда фактически състав, различен от този на чл. 49 от ЗЗД и ЗОДОВ. Националната правна уредба не предвиждала възможност държавата да носи отговорност за вреди от законодателна дейност на НС. Тази дейност не попадала в хипотезата на чл. 7 от КРБ. Затова и чл. 149, ал. 1 т. 2 от КРБ разграничавал законите от останалите актове на НС. Конституционното правило на чл. 7 от КРБ било доразвито от ЗАДОВ, сочещ изчерпателно хипотезите, в които може да се ангажира отговорността на Държавата, след тях не била дейността на НС. В този смисъл била утвърдената съдебна практика. Актовете на НС не подлежали на проверка за законност и не попадали в хипотезата на чл. 7 от КРБ. Приемането на противоконституционни разпоредби не било деликт. Само конституционният съд можел да извършва проверка за конституционност на разпоредбите, приемайки, че чл. 35а от ЗЕВИ е увредил ищеца. Районният съд бил приел, че тази разпоредба е противоконституционна с акт с различни последици от предвидените в закона и в Конституцията – чл. 12 от ЗКС и чл. 149 и чл. 151 от Конституцията. Разпоредбата действала до момента в който бъде отменена от Конституционния съд, преди това било приложимо право и нямало основание да се приеме, че приемането ѝ и противоправно поведение преди решението

на КС. Иска за вреди за време преди решението на КС търсел ефекта на обратно действие на решението на КС за обявяване на нормата за противоконституционна независимо дали били на основание на деликт или неоснователно обогатяване. В този смисъл било и последното Решение № 3/2020г. на КС в мотивите на т.2 от което било посочено, че неприлагането на противоконституционна разпоредба само за напред брани правната сигурност и доверяването на адресите на закона, че той е съобразен с Конституцията, възникналите правни последици в рамките на правоотношения, приключили до решението на КС за обявяване на нормата за противоконституционна се запазват, освен ако НС не постанови друго по реда на чл. 22, ал.4 от ЗКС. В случая правоотношенията били приключили преди обявяване на нормата на чл. 35а от ЗЕВИ за противоконституционна и последиците от прилагането ѝ се запазвали. Нямаło противоправно действие. Упражняването на законодателна дейност от НС не било такова поведение, актът на гласуването от народните представители на закон не причинявал вреди. Нямаło и противоправно бездействие на НС. Разпоредбата на чл. 22, ал. 4 от ЗКС сочела, че правните последици, възникнали от противоконституционна разпоредба се уреждат от НС. Съгласно Правилника на НС срок за същото е 2 месеца от влизане в сила на решението на КС. Дали ще бъде приета такава норма и какво ще е съдържанието ѝ зависело от НС, правомощието по чл. 22, ал. 4 от ЗКС не било задължение за НС да приеме норма със съдържание обратно на обявения за противоконституционен чл. 35а от ЗЕВИ., нито платените такси то тази разпоредба да бъдат признати за имуществени вреди. Дейността по чл. 22, ал.4 от ЗКС била такава по целесъобразност. Уважавайки иска районният съд иззел правомощия на НС. Неправилно било прието че удържаните такси в случая били имуществена вреда за ищеца. До отмяната на разпоредбата на чл. 35а от ЗЕВИ тя била част от действащото право, платеното не било противоправен резултат нито пропусната полза В този смисъл било и ТР3/28.04.2020г. на КС по к.д. № 5/2019г. и к.д. № 12/2019г. Задълженията били погасени **по давност**, срок на същата започнал да тече съобразно чл. 114 от ЗЗД от откриването на дееца причинил увреждащото действие – 04.12.2013г., когато била приета разпоредба на чл. 35а от ЗЕВИ от народните представители. С Определение на СЕС от 30.04.2020г. по съединени дела С-818/2019г. и С-878/2019г. се приемало, че няма пречка да се приеме национална уредба, предвиждаща такса за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. Претендирал е разноски. Оспорил е поради прекомерност претенцията на въззиваемия за разноски.

Въззиваемият-ищец „И.И.”ЕООД, ЕИК **** е оспорил жалбата. Изложило е съображения, че решението на районния съд е правилно. Посочил е, че установено било че е производител на ел.енергия от възобновяеми източници, че платил процесната сума като такса по чл. 35а от ЗЕВИ, която била обявена за противоконституционна с Решение от 31.07.2014г. влязло в сила на 10.08.2014г. и правилно исковете му били

уважени. НС било орган на законодателната власт, народните представители имали имунитет функционален, поради което и Държавата отговаряла за вредите от дейността им. Приемането на противоконституционни разпоредби било противоправно поведение- аргумент от чл. 4 от Конституцията. Разпоредбата на чл. 151, ал.2 вр. от Конституцията вр. с чл. 22, ал.4 от ЗКС вменявала в задължение на НС да уреди последиците от прилагането на противоконституционна разпоредба, до изпълнение на това ѝ задължение конституционният ред оставал накърнен. Държавата отговаряла за вреди, причинени от законодателна дейност на НС, защото Държавата била възложила на НС тази дейност. Вредата настъпила в пряка причинно-следствена връзка с поведението на НС, за което отговаряла Държавата на основание на чл. 7 от Конституцията. В този смисъл била съдебната практика. Бездействието на НС да уреди последиците от прилагането на чл. 35а от ЗЕВИ било толкова противоправно, колкото и приемането на тази разпоредба. Претендираше е разноски.

Съдът, след като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба вх. № 2033841/14.12.2018г. на **И.И.”ЕООД, ЕИК ****** срещу **Р.Б.**, представлявана от М. на ф., с която е поискало от съда да осъди ответника да му заплати на основание на **чл. 49 вр. с чл. 45 и чл. 86 от ЗЗД** сумата от **10 285,53лв.**, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 14.12.2018г., представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди от удържани в периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г. **такси по обявена противоконституционна разпоредба на чл. 35а от ЗЕВИ** за произведена електрическа енергия от фотоволтаична централа, находяща се в УПИ IX-1437, кв. 17 по плана на гр.Симитли, обл. Благоевград; сумата от **3129,41лв.**, представляваща обезщетение за забава на плащането на главницата за периода от 15.12.2015г. до 13.12.2018г. Навел е твърдения, че е собственик на фотоволтаичната централа, въведена в експлоатация през 2012г., сключило договор с ЧЕЗ Електро България”АД за изкупуване на енергията по преференциална цена, определена от ДКЕВР, като платил на основание на чл. 35а от ЗЕВИ на Държавата такса от 20% от преференциална цена без ДДС която такса в случая възлиза на сума от **10 285,53лв.**, с която се облагали приходите от електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници. Купувачът на енергията удържал таксата и я внасял в държавния бюджет съгласно чл. 35б от ЗЕВИ. Тази разпоредба на чл. 35а от ЗЕВИ с влязло в сила на **10.08.2014г.** **Решение на КС** била обявена за противоконституционна и платеното представлявало вреда от противоправно поведение на народни представители, за което отговорност носела държавата на основание на чл. 7 от КРБ. Нормата на чл. 7 от КРБ прогласявала общ принцип. При обявяване на норма за противоконституционна за НС възниквало задължение съгласно чл. 22, ал. 4 от ЗКС да уреди възникналите

правни последици от прилагането ѝ, срок за същото съгласно Правилника на НС бил 2 месеца. Приемането на противоконституционна разпоредба и неизпълнението на задължението по чл. 22, ал.4 от НС било противоправно поведение от което били претърпени процесните вреди. Претендирал е разноски.

Ответникът - Р.Б., представлявана от М. на ф. в предоставения срок за отговор е оспорило исковете. Навело е твърдения, че исковете са недопустими и неоснователни. Правоотношенията по събиране на таксите по чл. 35 а от ЗЕВИ били публично правни, споровете не моело да се решават от гражданския съд по общия исков ред, нормотворческата дейност не подлежала на контрол от гражданските съдилища, твърденията били за поведение на НС което било самостоятелен правен субект и Държавата не била надлежен ответник. Правоотношенията приключили до Решението на КС не се преуреждали. Нормата на чл. 22, ал. 4 от ЗКС не създавал задължение за НС, а само негово право, преценката дали как да се уредят последиците била по целесъобразност. Нямаło противоправно поведение на народните представители, нямаło и пряко възлагане от държавата на народните представители на работа по чл. 49 от ЗЗД, не били претърпени процесните вреди в причинно-следствена връзка, защото при плащането им същото било направено на основание на действаща норма. Задълженията били погасени по **давност**, срок на която започвала да тече от 14.12.2013г., когато било проведено гласуването по приемането от народните представители на разпоредбата на чл. 35а от ЗЕВИ. Претендирал е разноски. Оспорил е поради прекомерност претенцията на ищеца за разноски.

По делото е приет неоспорен от страните договор от 04.10.2011г., носещ подписи за страните по него, Разрешение за ползване № ДК-07-бл-78/31.05.2012г., издадено от ДНСК, съгласно които фотоволтаична централа с мощност от 90 кВт, находяща се в УПИ IX- 1437, кв. 17 по плана на гр.Симитли, обл. Благоевград по договор между „Чез Разпределение България”АД и „И.И.”ЕООД е присъединена към електроразпределителна мрежа на Чез Разпределение България”АД, като е въведена в експлоатация на 31.05.2012г.

Приет е неоспорен от страните договор от 15.06.2012г. носещ подписи за страните по него, съгласно който Чез Електро България”АД се е съгласило за закупува от „И.И.”ЕООД електрическа енергия, произведена от фотоволтаична централа с мощност от 90 кВт, находяща се в УПИ IX- 1437, кв. 17 по плана на гр.Симитли, обл. Благоевград за срок до 31.05.2013г. по базисна цена, утвърдена от ДКЕВР за съответния период, но след издаване на гаранция за произход и прехвърлянето ѝ на купувача продавачът издава дебитни известия за изравнително плащане на разлика между преференциална цена и базисна цена за количеството по прехвърлената гаранция, като преференциалната цена е 567,41лв. за МВтч без ДДС, тази цена може да се промени при промяна на действащо законодателство.

Приети са неоспорени от страните протоколи за прогнозни годишни количества електрическа енергия.

Прието е Решение № 13/31.07.2014г. по конституционно дело № 1/2014г. на КС, обнародвано в ДВ, бр. 65/06.08.2014г. с което за противоконституционни са обявени разпоредбите на чл. 35а, ал.1, ал.2, ал. 3 ; чл. 35 б , ал. 1, ал.2, ал.3, ал. 4 ; чл. 35, ал.1, ал. 2, ал. 3 и чл. 73, ал.1, ал.2, ал. 3 и ал. 4 от Закона за енергията от възобновяеми източници, създадени с т. 2 и т. 3 от § 6 от ЗР на Закона за държавния бюджет за 2014г., обн. в ДВ, бр. 109/2013г.

Приети са неоспорени от страните отчетни протоколи, фактури издадени в периода от 31.01.2014г. до 31.08.2014г. от “ И.И.” ЕООД на %Чез Електро България”АД за закупена електрическа енергия, извлечение от банкова сметка, удостоверения за удържана такса по чл. 35а от ЗЕВИ в периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г., издадени от „Чез Електро България”АД, съгласно които за произведени и продадени от ищеца на Чез Електро България”АД количества електрическа енергия, произведени от фотоволтаична централа находяща се в УПИ IX- 1437, кв. 17 по плана на гр.Симитли, обл. Благоевград Чез Електрo България” АД е удържало такса , както следва: за януари 2014г. **439,52лв**; за февруари 2014г. **1153,32лв**; за март 2014г. **1439,41лв.**; за април 2014г. **1295,40лв.** ; за май 2014г. **1688,73лв.**; за юни 2014г. **1817,98лв**; за юли 2014г. **1934,19лв.**; за периода от 01.08.2014г. до 09.08.2014г. **517,25лв.**

Приети са справки, издадени през 2019г. от КЕВР съгласно които по отменения чл. 35а от ЗЕВИ таксите начислени на И.И.”ЕООД за периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г. са в размер на **10285,78лв.**, удържана е от производителя и те са внесени от Чез Електро България”АД по бюджетна сметка на ДКЕВР на 14.04.2014г., на 15.07.2014г. и на 24.09.2014г.

С оглед на така установената фактическа обстановка, съдът приема от права страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК въззивния съд се произнася служебно по валидността на решението а по допустимостта му – в обжалваната част. По останалите въпроси въззивния съд е ограничен от посоченото в жалбата.

В конкретния случай постановеното по делото решение **е валидно и в обжалваната част е допустимо.** Районният съд се е произнесъл по исквете, така както са предявени съобразявайки твърденията на ищеца за фактите, търсената защита и формулирания петитум. В случая се претендират вреди от приложение на норма в закон, която е била обявена за противоконституционна с твърдения, че приложението на тази норма е довела до намаляване на имуществото на ищеца, че приемането на тази норма е деликт, както деликт е и неизпълнение на задължението по чл. 22, ал.4 от ЗКС за уреждане на последиците от приложението на противоконституционна норма, който деликт е извършен от Народното събрание при

законодателната му дейност, че за това поведение отговорност носи Държавата. Така предявеният иск попада в хипотезата на чл. 49 от ЗЗД и съдът приема, че същият е допустим, посоченият ответник е процесуално легитимиран да отговаря по така предявения иск. Действително, твърденията на ищеца са, че проведеното поведение е от народните представители и Народното събрание. Това обаче не може да обоснове извод, че посочения ответник – Държавата, не е надлежен ответник по иска. Народното събрание /НС/ е висш държавен орган в правомощие на който е законодателната дейност на държавата. Народните представители са лица от състава на НС със специфики на своя статут, включващ и функционален имунитет. Отговорността за вреди е имуществена и Държавата може да освободи определен кръг от лица от тази отговорност, като им създаде функционален имунитет или дори и да не е създал такъв - да ги освободи в следствие и по конкретен повод и причина. Това не означава, че така се освобождава и Държавата от отговорност за тези вреди – аргумент от чл. 7 от Конституцията на Р.Б.. Държавата и нейните органи не са различни правни субекти в отношенията на разделност. Правомощията на държавния орган произтичат от Държавата и той ги упражнява от името на Държавата. Така действията на държавния орган са действия на Държавата. В хипотези, в които от действия/бездействия на държавен орган са произтекли вреди на III-ти лица, то отговорност за обезщетяването им носи държавата. Затова и за държавния орган не възниква самостоятелна отговорност за тези вреди пред тези III-ти лица, която да съществува едновременно с отговорността на Държавата за същите вреди. Отговорността на Държавата за тези вреди може да се реализира по предявен срещу нея иск, а в случаите, когато е допустимо – по иск срещу държавния орган, причинил вредите, в който случай този държавен орган действа като процесуален субституент на Държавата. В последния случай Държавата не е страна по делото, но решението по това съдебно дело я обвързва със сила на пресъдено нещо. Когато вреди са причинени от поведение на няколко държавни органи няма пречка да се предяви иск срещу всички тях за солидарното им осъждане, защото се касае за една отговорност на един и същ правен субект – Държавата. Предявяване на иск едновременно срещу Държавата и срещу държавния орган в едно производство е недопустимо, защото тогава като главна страна ще следва да се конституира носителят на задължението и неговия процесуален субституент, което е недопустимо. В публичноправните отношения Държавата участва чрез своите органи, които така осъществяват своите правомощия. В гражданските правоотношения като отделен равнопоставен субект Държавата се представлява от М. на ф., освен ако закон не предвижда друго. В съдебните производства по ЗОДОВ съгласно изричната разпоредба на чл. 7 от ЗОДОВ Държавата участва чрез процесуален субституент – органът, от чиито незаконни действия са причинени вредите. Няма пречка и в производства по чл. 49 от ЗЗД Държавата да участва чрез процесуален субституент. Конституирането на процесуален субституент като главна страна

и пречка да се конституира Държавата независимо, че тя е носителя на задължението и така и тя да вземе участие в процеса като главна страна. /В този смисъл Решение № 72/21.04.2020г. по гр.д. № 2377/2019г. на ВКС, IV-то Г.О; Решение № 249/15.01.2021г. по гр.д. № 4069/2019г. на ВКС, IV-то Г.О.; Решение № 205/24.02.2021г. по гр.д. № 1886/2019г. на III-то Г.О. /. В случая твърденията са за претърпени вреди от действие на държавен орган, иск е насочен срещу Държавата и съдът приема, че така предявеният иск е срещу надлежен ответник и е допустим.

По правилността на решението в обжалваната част:

Предявеният иск е с правно основание **чл. 49 вр. с чл. 45 и сл. и чл. 86 от ЗЗД.**

По делото не се спори а и се установява от събраните по делото писмени доказателства, че ищецът е собственик на фотоволтаична централа с мощност от 90 кВт, находяща се в УПИ IX- 1437, кв. 17 по плана на гр.Симитли, обл. Благоевград въведена в експлоатация на 31.05.2012г., че по договор от 15.06.2012г. за периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г. е продавал на Чез Електро България „АД произведена от тази централа електрическа енергия по преференциалната цена е 567,41лв. за МВтч без ДДС, че на основание на чл. 35а и чл. 35б от ЗЕВИ купувачът „Чез Електро България”АД е удържал от продажната цена такса от 20% , която е внесъл в бюджета, за периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г. внесената такса е в размер на **10 285,53лв.**, лихва за забава върху тази главница за периода от 15.12.2015 до 14.12.2018г. е в размер на **3129,41лв.**, с влязло в сила на **10.08.2014г.** Решение № 13/31.07.2014г. по конституционно дело № 1/2014г. на КС, обнародвано в ДВ, бр. 65/06.08.2014г. за противоконституционни са обявени разпоредбите на чл. 35а, ал.1, ал.2, ал. 3 ; чл. 35 б , ал. 1, ал.2, ал.3, ал. 4 ; чл. 35, ал.1, ал. 2, ал. 3 и чл. 73, ал.1, ал.2, ал. 3 и ал. 4 от Закона за енергията от възобновяеми източници, създадени с т. 2 и т. 3 от § 6 от ЗР на Закона за държавния бюджет за 2014г., обн. в ДВ, бр. 109/2013г., до момента НС не е приело норми, които да уреждат последиците от приложението на чл. 35а от ЗЕВИ.

Спорен въпрос по делото е дали приемането от НС на разпоредбите на чл. 35а и на чл. 35б от ЗЕВИ и неприемането на норми, които да уреждат последиците от приложението им след отмяната им от КС е противоправно поведение в причинно-следствена връзка от което ищецът да е претърпял вреди в размер на платената такса по тези разпоредби в размер на **10 285,53лв. за периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г.**

Съгласно разпоредбата на чл. 5, ал.1 от Конституцията тя е върховен закон и другите нормативни актове не могат да ѝ противоречат. Защитата на конституционни ред се осъществява от специално създаден за целта орган – Конституционен съд /КС/, който е компетентен да установи с общозадължителна сила противоречие на норма с принципите, ценностите и разпоредбите на Конституцията и така създадената възможност е гаранция за

върховенството на конституцията с системата от правни норми в държавата. Решенията на КС не са само с декларативен характер, те пораждат правни последици. Разпоредбата на чл. 151, ал.2 от Конституцията дава предимство на правната сигурност и възприема действие занапред на решенията на КС, но с разпоредбата на чл. 22, ал.4 от Закона за Конституционния съд /ЗКС/ законодателят е въвел задължение на орана постановил противоконституционната разпоредба да приеме норми , които да уредят правните последици от противоконституционния акт. По този начин законодателят е постигнал баланс между правната сигурност и правната справедливост, които са елементите на принципа на правовата държава. Правилото, че решението на КС действа за напред не е абсолютно – аргумент от чл. 150, ал.2 от Конституцията, задължаваща върховните съдилища да спрат съдебното производство тогава, когато за решаването на спора е от значение приложението на правна норма, която не съответства на Конституцията. Това правило би се обезсмислило, ако делото следва да се реши съобразно противоконституционния закон. Това означава, че по висящи съдебни дела противоконституционния закон не се прилага, независимо че правоотношението се е развивало преди отмяна на противоконституционната разпоредба. Цялостната конституционна уредба цели законът, който противоречи на Конституцията да не се прилага, защото обратното би довело до несправедливи правни последици от прилагането на такъв акт. Така правилото на чл. 151 и на чл. 150 от Конституцията се прилага, само когато не води до крайна несправедливост, защото правната сигурност се постига само при стабилност на правовия ред, основан на **валиден** закон. Така, по заварени от решението на КС правоотношения и правоотношения, предмет на висящ съдебен спор, обявената за противоконституционна норма не се прилага. Такива висящи съдебни спорове са и тези, които са **образувани след влизане в сила на решението на КС независимо, че иск е по правоотношения, които са се развивали преди да се постанови това решение**. Към момента на постановяването на решението по такъв спор решението на КС вече е влязло в сила, поради което и обявената с него за противоконституционна правна норма не е част от правовия ред в държавата съобразно чл. 150, ал.2 от Конституцията и съдът не я прилага, макар тя да е действала в исковия период преди приемането на решението на КС. Съдът е длъжен да откаже приложението на противоконституционна норма, обявена за такава за неприключили отношения към момента на приемането на решението на КС. /В този смисъл Решение № 3/28.04.2020г. на конституционния съд по конституционно дело № 5/2019г. ; Решение № 84/10.06.2021г. по гр.д. № 2696/2020г. на ВКС, III-то Г.О.; Решение № 202/10.03.2021г. по гр.д. № 854/2020г. на ВКС, III-то Г.о.; Решение № 204/09.03.2021г. по гр.д. № 3812/2018г. на ВКС, III-то Г.О.; Решение № 244/26.01.2021г. по гр.д. № 1732/2019г. на ВКС, IV-то Г.О.; Решение № 207/06.01.2021г. по гр.д. № 4662/2019г. на ВКС, III-то Г.О. /.

Приемането на противоконституционна разпоредба е деликт,

защото е противоправно деяние - правонарушение на установения конституционен ред. Приложението на такава разпоредба неизбежно води до настъпване на вреди за държавата, юридическите лица и гражданите, които в равна степен са подчинени на закона. Решението на КС, с което обявява норма за противоконституционна има освен конститутивно действие и установително действие, защото установява противоконституционност на нормата от момента на приемането ѝ. Затова се счита за установено че тази норма е противоречала на конституцията още при приемането ѝ, а не едва с отмяната ѝ. Последниците от приложението на такъв акт също противоречат на Конституцията и запазването им би противоречало на принципа на правовата държава. Решението на КС не урежда пряко тези последици, затова с разпоредбата на чл. 22, ал. 4 от ЗКС е вменено задължение на органа приел противоконституционната разпоредбата да ги уреди. **Бездействието на този орган за задължението по чл. 22, ал. 4 от КС също е противоправно поведение**, защото поддържа нарушението на конституционния ред, вместо да приеме норми, с които да го възстанови. Текстът на разпоредбата е формулиран като **задължение**, а не право на органа, установява не възможност, а го задължава да го стори, за да възстанови по този начин нарушения конституционен ред. Бездействието е толкова противоправно, колкото и приемането на противоконституционен закон, защото се поддържа нарушения конституционен ред. До изпълнение на задължението по чл. 22 ал. 4 от ЗКС конституционния ред остава накърнен и поведението на лицата от състава на органа създават условия за ангажиране отговорността на Държавата за обезщетяване на вреди от продължаващото съществуване на нарушение на Конституцията /В този смисъл Решение № 202/10.03.2021г. по гр.д. № 854/2020г. на ВКС, III-то Г.о.; Решение № 249/15.01.2021г. по гр.д. № 4069/2019г. на ВКС, IV-то Г.О./.

В конкретния случай по делото е установено че процесните суми са събрани на основание на разпоредбата на чл. 35а от ЗЕВИ, която е обявена за противоконституционна преди да се образува исковия процес, не е установено НС да е приело норми, които да уреждат последиците от приложението на противоконституционната разпоредба, поради което съдът приема за установено по делото, че Държавата отговаря за поведението на народните представители, приели противоконституционната разпоредба на чл. 35а от ЗЕВИ и за неизпълнение на задължението им по чл. 22, ал. 4 от ЗКС за възстановяване на нарушения с тази разпоредба конституционен ред. Установява се, че процесната сума е удържана от ищеца във връзка с това противоправно поведение, поради което и правилно районният съд е приел, че отговорността на ответника пред ищеца по чл. 49 от ЗЗД и по чл. 86 от ЗЗД за процесните суми от 10 285,53лв. главница и 3 129,41лв. лихва за забава може да се ангажира.

По възражението за недължимост на сумата поради погасяване на задължението **по давност**:

Противоправното поведение в случая е приемането на норма в закон,

която противоречи на конституцията, както и бездействие на НС да уреди всички правни последици от прилагането на противоконституционния закон чрез приемането на съответните правни норми., които да компенсират нарушението на правата. Докато поддържат с бездействието си накърнен конституционния ред, мнозинството народни представители ангажират отговорността на държавата да обезщети увредените от продължаващото съществуване на нарушение на конституцията. Докато нормата не бъде отменено от Конституционния съд увреденият не може да иска надлежно обезщетение от този, който е получил даденото или се е възползвал по друг начин от имуществото на увреденото лице в резултат на продължаващото действие на противоконституционната норма. /В този смисъл Решение № 72/21.04.2020г. по гр.д. № 2377/2019г. на ВКС, IV-то Г.О; Решение № 249/15.01.2021г. по гр.д. № 4069/2019г. на ВКС, IV-то Г.О.; Решение № 205/24.02.2021г. по гр.д. № 1886/2019г. на III-то Г.О. /. При така възприето съдът приема, че погасителната давност за процесните вземания започва да тече най-рано от момента на влизане в сила на решението на КС за обявяване на нормата на чл. 35а от ЗЕВИ за противоконституционна. Това е така, защото едва в този момент за увреденият се открива възможността да търси обезвреда. В случая решението на КС е влязло в сила на 10.08.2014г., срокът на погасителната давност е 5 години и към подаването на исковата молба на 14.12.2018г. този срок не е бил изтекъл. Претенцията на лихва за забава се претендира от 15.12.2015г., срок на погасителната давност за същата е 3 години и към момента на подаване на исковата молба на 14.12.2018г. не е бил изтекъл, доводи на въззивника в обратния смисъл са неоснователни.

При така възприето съдът приема, че решението на СРС в обжалваната част е правилно и следва да бъде потвърдено.

По отговорността за разноски:

С оглед изхода на делото съдът приема, че отговорността за съдебни разноски по делото следва да се постави в тежест на въззивника и той следва да бъде осъден да заплати на въззиваемия съдебни разноски за възнаграждение за адвокат в производство пред СГС в размер на 930лв. Възражението на въззивника за прекомерност на същото е неоснователно. Този извод следва при съобразяване на сложността на делото, че исковите са два отделни и че уговорения и платен хонорар за адвокат не надвишава минималното възнаграждение до степен обосноваваща извод за прекомерност на същото.

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 2009021/12.01.2021г. по гр.д. № 79186 по описа за 2018г. на Софийски районен съд, 40-ти състав в обжалваната част.

ОСЪЖДА Р.Б., представлявана от М. на ф. да заплати на „И.И.”ЕООД, ЕИК **** със седалище и адрес на управление: гр. Симитли, ул. „**** на основание на чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата от **930лв.** /деветстотин и тридесет лева/, представляващи съдебни разноси за въззивно производство.

Решението може да се обжалва пред ВКС при условията на чл. 280 от ГПК в едномесечен срок от получаване на съобщението.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____